

Logoped - nøkler i logopedutdanning

Observante lesere av Logopeden nr 3 09 fikk med seg at Skattekestens Hanna Jensen nevnte igangsetting av ny logopedutdanning i Brønnøysund – i samarbeid med Universitetet i Tromsø. Hanna sa hun er bekymra for hvor studentene skal få praksis, siden det nesten ikke finns logopedstillinger i kommunene. Bekymringer om praksisplasser til logopedstudenter er berettiget, og er vel den største bøygen for studielederne av logopedutdanningene i Norge. Er det da mulig å sende ut enda flere logopedstudenter i praksisfeltet?

Den enormt store avgangen som ventes blant landets logopeder de neste 3-5 årene gjør at noe MÅ gjøres på utdanningsfronten. Miljø på Helgelandskysten/Brønnøysund har tatt denne situasjonen på alvor, og har tatt initiativ til igangsetting av logopedutdanning i Nord-Norge, i samarbeid med Universitetet i Tromsø (UiT). Et fantastisk flott initiativ som vi håper blir virkelighet! Foreløpig er saken oversendt universitetsstyret i Tromsø til vurdering. UiT må ta stilling til flere forhold før ei logopedutdanning kan igangsettes, bl.a. hva finns av kompetanse til logopedutdanning ved UiT, hvilken kompetanse må kjøpes inn, andre kostnader, og ikke minst muligheter for praksisplasser. Logopedutdanning i Nord-Norge er kanskje ett skritt nærmere, men ikke klar.

Mangel på praksisplasser kan låse mulighetene for flere logopedutdanninger i Norge. Antall praksisplasser er første bud, men kvalitet i veiledning og praksis, og kvantitet i brukermøter er vel så viktig. Det er liten læring i praksis hvor du knapt møter brukere, eller har en veileder som ikke har nok erfaring eller er oppdatert på praksisemaet. Lønna til praksisveiledere er ikke høy, men det totale antall praksistimer pr student, kan likevel medvirke til at studiets kostnader blir høye – kanskje for høye.

Hva kan gjøres for å åpne opp disse ”låsene”? Statped er gode praksissteder hvis statped-logopedene får ta inn

brukere og jobbe praktisk. Føringer for Statped ser dessverre ut til å gå motsatt vei. Kommunale og privatpraktiserende logopeder i klinisk arbeid har som regel brukere på flere logopediske fagområder, og kan derfor ha problemer med å gi en logopedstudent nok timer på ett bestemt tema over en periode. For å løse disse utfordringene kan studentene ha ei praksisbok hvor ulike logopeder signerer for antall timer og tema som studenten har deltatt på. Dermed blir også ”allmenpraktiserende” logopeder tilgjengelige som praksisveiledere. Når det gjelder praksislønn, kan vi vel være enige om at det ikke er den som skal gjøre oss rike (hvis vi noen gang blir rike på penger). Etter min mening er praksislønna så lav at jeg like godt kan være den foruten. Det å ha studenter kan ses på som kompetanseutvikling; kanskje skjerper man seg både praktisk og teoretisk? Dermed kan eventuelt tapt inntekt for privatpraktiserende logopeder (man kunne ha tatt inn flere brukere i veiledningstida), avskrives som kompetanseutvikling?

Ut i fra dette er logopeder sentrale nøkler i logopedutdanning i Norge.

Av og til ber vi om artikkel fra dyktige personer som ikke har tid til å skrive i Logopeden. Med *intervju* får vi likevel tak i noen gullkorn – og redaksjonen gjør skrivearbeidet. Vi har lenge ønsket oss en artikkel om synsvansker etter hjerne-slag av Gunvor B. Wilhelmsen. Hun er imidlertid en svært opptatt dame, men sa ”ja” til å bli intervjuet.

Anne-Lise Rygvold har skrevet den første artikkelen i desembernummeret med tittelen *Språkutvikling hos internasjonalt adopterte førskolebarn*. Vansker med setningsforståelse kan være typisk bare de første årene etter adopsjonen og mønsteret kan endre seg når barna har hatt mer tid til å utforske språket og videreutvikle sin språkferdighet. Det må imidlertid følges nøye med på når den naturlige forsinkelse i adopterte barns språktilegnelse eventuelt bør betraktes som et mulig språklig problem.

Neste artikkel har tittelen *ICF i spesialpedagogisk rapportering – hvor anvendelig er ICF som klassifikasjons- og rapporteringssystem for afasi, stemmевansker og dysleksi*, og er skrevet av

Steinar Theie. I artikkelen beskrives og drøftes et samarbeidsprosjekt med Bredtvet kompetansesenter hvor fagfeltene afasi, stemmевansker og dysleksi vurderes i forhold til bruk av klassifiseringssystemet ICF. Bl.a. undersøkes variasjoner og likheter i rapportering på de ulike fagfeltene. Det er signifikante forskjeller på flere av områdene som rapporteres, og på enkelte områder skiller afasirapportene seg betydelig ut i forhold til dysleksi og stemmевanskerapportene.

Alternativ og supplerende kommunikasjon er et tema fullt av språklige og kommunikative utfordringer som logopeder bør involvere seg i. Omsider har undertegnede funnet plass til en artikkel basert på egen hovedfagsoppgave i Logopeden. Odd Haugstad lager i sin artikkel med tittelen *ABC-boka og lesemetoder sett i et historisk perspektiv* ei historisk oversikt over tema og prinsipp i lesebøkene fra 1779 og fram til i dag.

Redaksjonen er imponert over det store og spennende arbeidet med faglig utvikling som vi får høre om gjennom redaksjonsarbeidet, bl.a. det nye informative heftet om ALS og kommunikasjonsvansker som du kan lese om i Skattekestens.

Håper alle logopeder kan ta seg tid til ei fredelig jul – sittende henslengt i sofaen med Logopeden i hendene!

Signhild Skogdal